

Kauniaisten turvallisuussuunnitelma

KV hyväksynyt 11.6.2012 § 42

Kauniaisten kaupunki
Grankulla stad

Kauniaisten turvallisuussuunnitelma

Sisältö

1. Kauniaisten turvallisuussuunnitelma: tausta ja tavoitteet.....	3
2. Toimintaympäristö ja turvallisuustilanne.....	4
3. Turvallisuuden painopistealueet sekä kehittämissuositukset	6
3.1 Syrjäytymisen ehkäiseminen.....	6
Lapset ja nuoret	6
Aikuisväestö.....	9
Ikäihmiset	10
3.2 Liikenneturvallisuuden edistäminen	11
3.3 Tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäiseminen	14
3.4 Rikosten ehkäiseminen	17
3.5 Keskusta-alueen turvallisuuden edistäminen	19
4. Seuranta ja tiedottaminen	19
5. Liitteet	20
Lähteet.....	20

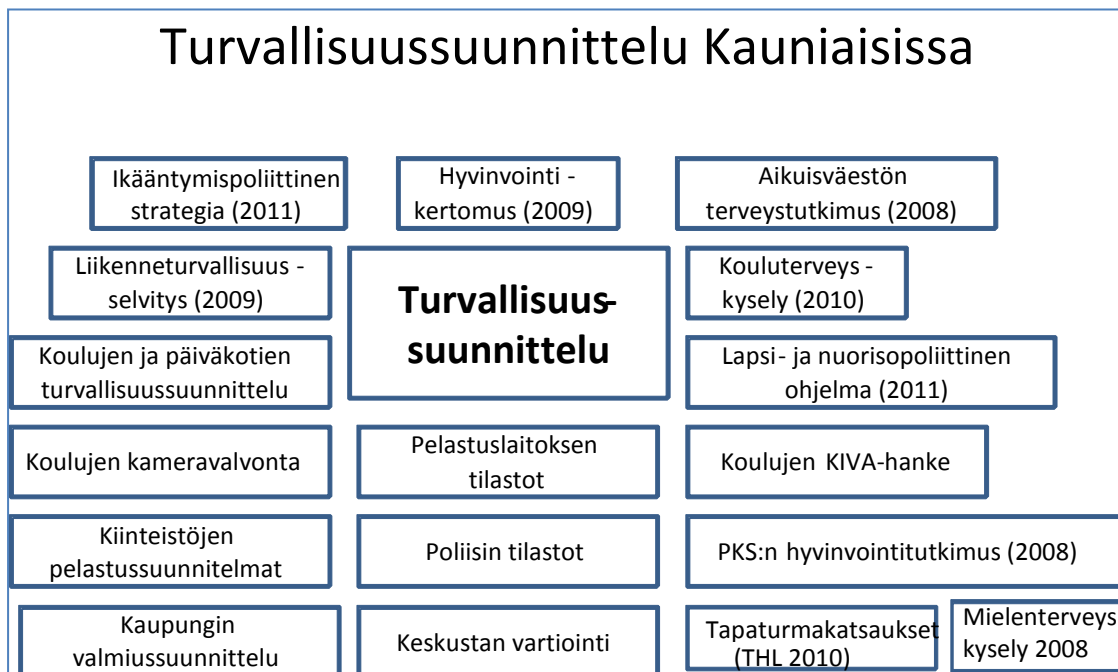
1. Kauniaisten turvallisuussuunnitelma: tausta ja tavoitteet

Valtioneuvoston sisäisen turvallisuuden ohjelman (8.5.2008) tavoitteena on, että **Suomi on Euroopan turvallisim maa vuonna 2015**. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on edellytetty, että jokaisessa kunnassa tehdään suunnitelma siitä, miten rikoksia, häiriöitä ja onnettomuuksia ennalta estetään ja turvallisuutta parannetaan. Paikallisesti päätetyt toimenpiteet sisältyvät yhteistyössä viranomaisten (poliisi ja pelastuslaitos) sekä kuntalaisten kanssa valmisteltuun turvallisuussuunnitelmaan.

Sisäisellä turvallisuudella tarkoitetaan sellaista yhteiskunnan tilaa, jossa jokainen voi nauttia oikeusjärjestelmän takaamista oikeuksista ja vapauksista sekä turvallisesta yhteiskunnasta ilman rikollisuudesta, häiriöistä, onnettomuuksista ja suomalaisen yhteiskunnan taikka kansainvälistyvän maailman ilmiöistä tai muutoksista johtuvaa pelkoa tai turvattomuutta. Hyvä sisäinen turvallisuus syntyy monen eri tekijän yhteisvaikutuksesta. Turvallisuutta edistävät turvallinen koti-, asuin- ja työympäristö, toimivat peruspalvelut, hyvin suunniteltu liikenneympäristö, avun saanti silloin, kun sitä tarvitaan ja varmuus siitä, että rikoksiin syyllistyneet joutuvat edesvastuuseen teoistaan. Osa sisäistä turvallisuutta on myös varautuminen suuronnettomuuksiin ja normaaliolojen häiriötilanteisiin.

Turvallisuussuunnitelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on lisätä asukkaiden tietoa siitä, miten heidän turvallisuuttaan ja turvallisuuden tunnettaan tullaan parantamaan.

Kauniaisten kaupungin turvallisuussuunnitelman lähtökohtana on arjen turvallisuus, sitä kohtaavien riskien analysointi ja toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi. Turvallisuussuunnittelua on sinänsä tehty jatkuvasti Kauniaisissa ja tietoa on koottuna eri lähteissä, joita on käytetty tässä suunnitelmassa lähdeaineistona:

Kuva 1: Turvallisuussuunnittelu Kauniaisissa.

Turvallisuussuunnitelman laadintaa varten kaupunki suoritti asukkaille suunnatun kyselyn syyskuussa 2011, jonka tarkoituksena oli kartoittaa kuntalaisten kokemaa yleistä turvallisuuden tunnetta sekä asukkaiden näkemyksiä turvallisuuden nykytilasta Kauniaisissa. Kysely oli avoinna kaupungin www-sivuilla 6. - 30. syyskuuta 2011 ja siihen vastasi 161 asukasta. Turvallisuussuunnitelmasta on lisäksi tiedotettu nuorisoneuvostossa 26.9.2011., vammaisneuvostossa 6.9.2011, vanhusneuvostossa 7.9.2011 ja sekä Yrittäjä-illalla 20.9.2011.

2. Toimintaympäristö ja turvallisuustilanne

Turvallisuus näkyy Kauniaisten arvoissa ja strategiassa. ”*Turvallisesti lähellä läpi elämän*” tarkoittaa mm. sitä että asuinympäristö on turvallinen ja viihtyisä. ”*Aito yhteisöllisyys*” on sitä, että ihmiset välittävät toisistaan ja huolehtivat yhteisistä asioista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin strateginen painoalue. Tavoitteina on mm. lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveen kehityksen tukeminen, syrjäytymisen ehkäiseminen ja aikuisväestön hyvien elämäntapojen tukeminen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä Kauniaisten sai sosiaali- ja terveystieteiden myöntämän Vuoden Terve Kunta 2009 -palkinnon.

Kaupungin sosio-demografiset piirteet luovat hyvän perustan alueen turvallisuudelle. Noin puolella aikuisväestöön kuuluvista on ylempi korkeakoulututkinto ja koko väestö on muutoinkin poikkeuksellisen hyvin koulutettu. Asukkaiden tulotaso on tämän seurauksena korkea. Työllisyystilanne on hyvä. On yleisesti tunnettua, että koulutus- ja tulotaso korreloivat positiivisesti väestön yleisen terveystason, elinajan odotteen ja eräiden hyvinvointitekijöitten kanssa. Kaikki tämä näkyy Kauniaista koskevissa tilastoissa. (*Kauniaisten hyvinvointikertomus 2009*)

Kauniaisten asuinympäristö on viihtyisä ja turvallinen ja liikenneyhteydet ovat hyvät. Kuntalaiset ovat tietoisia kielellisistä oikeuksistaan, ja kaupungissa on toimiva kaksikielisyys. Kaksikielinen kulttuuri on vahvuus ja luo hyvää pohjaa erilaisten kulttuurien ymmärtämiselle. (*Kauniaisten hyvinvointikertomus 2009*)

Kauniaisten hyvinvointikertomukseen 2009 on kirjattu toimintaympäristön muutostrendeiksi mm.:

- Väestön ikääntyminen
- Verkottuminen
- Kaupungistuminen ja keskittyminen
- Eettisten ja ekologisten kysymysten esiin nosto
- Yksilöllistyminen elämäntavoissa ja toimintatavoissa
- Sosiaalisen eriarvoisuuden lisääntyminen
- Kompleksisuuden lisääntyminen
- 24/ 7 avoin kaupunki

(*Kauniaisten hyvinvointikertomus 2009*)

Pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimuksessa (2008) pääkaupunkiseudun asukkailta kerättiin kokonaisvaltaista tietoa subjektiivisesta hyvinvoinnista sekä siihen vaikuttavista tekijöistä. Kauniaisista tutkimukseen vastasi 243. Tutkimuksen mukaan arjen voimavarat ammennetaan tavarain ja hankintojen sijaan ihmissuhteista, kiireettömyydestä ja viihtyisästä asumisesta. Kauniaislaiset ovat selvästi asuinalueeseensa tyytyväisimpiä pääkaupunkiseudulla. Harrastus- ja liikuntamahdollisuudet sekä läheltä löytyvät palvelut kiinnittävät asukkaita pääkaupunkiseutuun enemmän kun muualla pk-seudulla. Kauniaislaiset tuntevat myös pääkaupunkiseudulla asuinalueensa turvallisimmaksi. Turvallisimmaksi olonsa tuntevat miehet ja nuorimmat ikäluokat. Merkittävä turvallisuutta luova ja syrjäytymistä ehkäisevä tekijä on toimivat palvelut. Pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimuksen mukaan Kauniaisissa asuvat ovat kunnallisiin palveluihin erittäin tyytyväisiä.

Kuinka turvalliseksi tunnette olonne seuraavissa tilanteissa?					
	Turval- liseksi	Melko turval- liseksi	Melko turvatto- maksi	Turvatto- maksi	En osaa sanoa
Kävellessänne yksin päivällä asuinalueellanne	96,3	3,7	-	-	-
Kävellessänne yksin asuinalueellanne pimeällä	52,1	43,8	3,8	0,4	-
Asioidessanne pankkiautomaatilla.....	68,1	30,7	0,4	0,8	-
Ollessanne yksin kotona	86,2	12,5	0,4	0,4	0,4

Kuva 2: Neljä tuhatta näkemystä hyvinvointiin - Tutkimus pääkaupunkiseudun asukkaiden hyvinvoinnista. Soccan työpapereita 2009:1

Kauniaisten kaupungin turvallisuustilanne turvallisuuskyselyn tulosten valossa

Syyskuussa 2011 Kauniaisten kaupungin tekemän turvallisuuskyselyn perusteella kuntalaiset kokevat kaupungin yleisen turvallisuustilanteen edelleen melko hyväksi. Turvallisuuskyselyyn vastanneista (vastauksia 161kpl) 80,6 % piti Kauniaisissa asumista ja liikkumista turvallisenä tai melko turvallisenä.

arvioi asteikolla 1-5, kuinka turvallista Kauniaisissa on liikkua ja asua. (1 = Turvaton, 5 = Turvallinen)

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	1	2	1,25%					
2.	2	4	2,50%					
3.	3	25	15,63%					
4.	4	79	49,38%					
5.	5	50	31,25%					

Kuva 3. Kauniaisten kaupungin turvallisuuskysely

Hyvästä yleisestä turvallisuustilanteesta huolimatta yli kolmannes kyselyyn vastanneista koki yleisten alueiden turvallisuuden heikentyneen jonkin verran tai selvästi viimeisen viiden vuoden aikana. Samalla kuitenkin yli puolet vastaajista katsoi että turvallisuus on pysynyt ennallaan tai parantunut kuluneen viiden vuoden aikana. Turvallisuuden ja turvattomuuden tunteet ovat hyvin subjektiivisia kokemuksia, mikä näkyy vastausten vaihtelussa. Kaupungin tavoitteena on jatkuvasti kohentaa turvallisuutta niin, että turvallisuuden tunne kaikkien kuntalaisten keskuudessa parantuisi.

Onko turvallisuus yleisillä paikoilla mielestäsi muuttunut viimeisen viiden (5) vuoden aikana?

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	Parantunut selvästi	1	0,63%					
2.	Parantunut jonkin verran	18	11,39%					
3.	Pysynyt samana	64	40,51%					
4.	Heikentynyt jonkin verran	39	24,68%					
5.	Heikentynyt selvästi	17	10,76%					
6.	En osaa sanoa	19	12,03%					

Kuva 4. Kauniaisten kaupungin turvallisuuskysely

Keskeisimmiksi turvallisuutta haittaaviksi tekijöiksi Kauniaisissa koettiin väkivallan pelko sekä liikenneturvallisuuden puute. Turvattomuuden tunnetta koetaan etenkin ilta- ja yöaikaan kaupungin keskustassa, julkisissa liikennevälineissä, sekä puistoissa ja kuntopolulla. Yli puolet vastaajista piti kuitenkin myös näitä kohteita turvallisena tai melko turvallisena vuorokauden ajasta riippumatta. Liikenneturvallisuus nousi esiin useissa sanallisissa vastauksissa. Erityisesti ajonopeudet, suuret liikennemäärät, liikennesääntöjen huono noudattaminen ja liikennekulttuuri toistuivat turvattomuutta lisäävinä huolenaiheina vastauksissa. Väkivallan pelko sekä yleinen turvattomuuden tunne aiheutui vastausten mukaan ennen kaikkea julkijuopottelusta ja häiriökäyttäytymisestä kauppakeskuksen ja rautatieaseman lähetyvillä.

Kysyttäessä vastaajilta keinoja arjen turvallisuuden lisäämiseksi vastaajat toivoivat erityisesti parannusta liikenneturvallisuuteen, jota vastaajat parantaisivat erityisesti liikennevalvontaa lisäämällä. Lisäksi todellisten ajonopeuksien laskemiseksi toivottiin puututtavan edelleen myös katusuunnittelulla, esim. hidasteiden määrää lisäämällä. Keskusta-alueen turvallisuuteen ja viihtyvyyteen haluttiin parannusta poliisin läsnäoloa ja valvontaa lisäämällä. Lisäksi häiriökäyttäytymisen vähentämiseksi haluttiin lisätä kauppakeskuksen ja keskusta-alueen vartiointia. Kaupunki-infrastruktuuriin toivottiin kiinnitettävän huomiota myös turvallisuusnäkökulmasta. Etenkin katujen ja puistojen valaistuksen parantamista pidettiin tärkeänä.

3. Turvallisuuden painopistealueet sekä kehittämisehdotukset

Turvallisuusohjelman painopistealueet ovat:

- syrjäytymisen ehkäiseminen (lapset ja nuoret, aikuisväestö, ikäihmiset)
- liikenneturvallisuuden edistäminen
- tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäiseminen
- rikosten ehkäiseminen
- keskusta-alueen turvallisuuden edistäminen

Seuraavassa käsitellään ohjelman painopistealueet kehittämisehdotuksineen.

3.1 Syrjäytymisen ehkäiseminen

Lapset ja nuoret

Kauniaisissa on 0-19 -vuotiaita lapsia ja nuoria noin 2 350, joista päivähoitoikäisiä (0-6 v.) on 629, peruskouluikäisiä 1 111 (7-15 v.) ja 16-19 -vuotiaita 610. Esikoululaisten ja peruskoululaisten ikäryhmien lukumäärät ovat laskeneet vuodesta 2003, myös 16-19 -vuotiaiden lukumäärä on kääntynyt laskuun vuoden 2011 alussa. (*Talouden 1. osavuosisikatsaus 2011*)

Kauniaislaisten lasten, nuorten ja perheiden tilaa, kasvuoloja ja palveluja sekä niihin liittyviä kehittämishaasteita on kuvattu Mielenterveystyön kokonaissuunnitelmassa, Ehkäisevän päihdetyön strategiassa, Hyvinvointikertomuksessa (2009), Kauniaisten lastensuojelusuunnitelmassa sekä viimeksi Lapsi- ja nuorisopoliittisessa ohjelmassa. Keskeinen nuorten hyvinvoinnin kehitystä kuvaava dokumentti on Kouluterveyskysely, joka on viimeksi toteutettu vuonna 2010. Siitä nousevia turvallisuuteen vaikuttavia haasteita ovat mm.

- vanhemmuuden ja ylipäättään aikuisen puute nuorten elämässä
- koulutapaturmat
- koulukiusaaminen ja seksuaalinen häirintä
- rikkeiden tekeminen
- lasten ja nuorten pahoinvointi – pääosa nuorista voi hyvin, mutta osa nuorista voi aikaisempaa huonommin
- lisääntynyt päihteiden käyttö ja siitä aiheutuvat haitat

Pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimuksen (2008) tuloksista ilmenee, että joka kolmannen kauniaislaisen elämä on kiireistä, mikä heijastuu myös lasten hyvinvointiin. Perhekeskusverkostoa on kehitetty niin, että painopiste on ollut avoimen perhetoiminnan kehittämisessä. Kauniaisissa on pienten lasten perheitä, joissa vanhemmat tarvitsevat paljonkin vahvistusta ja opastusta vanhemmuuteen – tämä avun tarve pystytään tunnistamaan hyvin ja tarjoamaan apua matalalla kynnyksellä avoimessa perhetoiminnassa. Avoimen perhetoiminnan seuraavana tavoitteena on vertaisryhmien kehittäminen. Varhaisesta avun tarpeen tunnistamisesta, sen puheeksi ottamisesta ja avun tarjoamisesta on saatu jo nyt hyviä kokemuksia. Lisäksi perustetut pienten lasten sekä lasten ja nuorten hyvinvointiryhmät ovat moniammatillisia, eri toimialojen asiantuntijoista koostuvia ryhmiä, joiden tehtävänä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaaminen, hyvinvointia suojaavien tekijöiden vahvistaminen sekä sitä uhkaavien tekijöiden tunnistaminen.

Hoidon saatavuus ja hoitoon pääsy on tärkeä turvallisuutta luova ja syrjäytymistä ehkäisevä tekijä. Esimerkiksi perheneuvolaan pääsee vastaanotolle saman viikon aikana, jos on kriisitilanne, muuten kahden viikon aikana. Muutenkin Kauniaisissa on keskimääräistä parempi tilanne lasten ja perheiden palvelujen saatavuudessa ja laadussa. Useilla sektoreilla toteutuu valtakunnalliset laatusuositukset ja esitetyistä määräajoista voidaan pitää kiinni. Jonoja palveluihin ei juurikaan ole. Tavoite ”Turvallisesti lähellä läpi elämän” siis toteutuu.

Mielenterveys- ja päihdepalveluihin liittyviä haasteita on viimeksi tunnistettu terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen teettämässä koko palveluverkostoa koskevassa auditoinnissa, jonka pohjalta tullaan yhteistyössä kehittämään sekä toimintatapoja että arvioimaan olemassa olevia resursseja.

Alla olevassa taulukossa on esitetty tilastotietoa Kauniaisten lastensuojelusta vuodelta 2009.

Tilastotietoa lastensuojelusta vuodelta 2009	lkm tai %
Sijoitettujen 0–17 -vuotiaiden prosenttiosuus vastaavasta ikäryhmästä	0,2
Avohuollon piirissä yhteensä lapsia ja nuoria vuonna 2009	37
Avohuollon piirissä olevien prosenttiosuus 0-17- vuotiaista	1,8

Kuva 5 : Stakes. Lastensuojelu 2009. http://www.stakes.fi/tilastot/tilastotiedotteet/2010/Tr29_10.pdf

Kouluterveyskyselyn (2010) mukaan kauniaislaisilla nuorilla on elämäntapoihin ja elämänhallintaan liittyviä haasteita. Nuoret tekevät rikkeitä aikaisempaa useammin ja neljäsosa nuorista kokee fyysistä uhkaa. Kauniaisten 8. ja 9. luokkien oppilaiden vastauksista havaitaan huolestuttavaa kehitystä erityisesti suhtautumisessa päihteiden käyttöön. Koulutapaturmat lisääntyivät. Koulujen työilmapiiri heikkeni, koulukiusaaminen ja luvattomat poissaolot yleistyivät. Päivittäinen tupakointi lisääntyi, samoin huumekekeilut.

Myös lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden päivittäinen tupakointi, humalajuominen sekä huumekekeilut lisääntyivät. Fyysistä uhkaa koettiin aikaisempaa useammin ja toistuvien rikkeiden teko lisääntyi. Kouluterveystutkimuksen tuloksista ilmenee vanhemmuuden puute tai aikuisen puute lapsen ja nuoren

arjessa. Tämä näkyy myös *Pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimuksen (2008)* tuloksissa, joissa ilmenee, että joka kolmannen kauniaislaisen elämä on kiireistä, mikä heijastuu myös lasten hyvinvointiin.

Kouluterveyskyselyn tuloksista erityisesti huolenaiheiksi nousevat päihteiden käytön lisääntyminen ja turvattomuuden kokemisen lisääntymisen. Päihteiden käyttöön vaikuttaminen on osittain koulun toimintamahdollisuuksien ulkopuolella ja on suuresti riippuvainen yhteiskunnassa vallitsevista arvoista. Koulun tulee kuitenkin osaltaan pyrkiä muuttamaan tällaisen kehityksen suuntaa. Turvattomuuden kokemisen lisääntyminen on yllättävää, koska koulut ovat viimeisten vuosien aikana kiinnittäneet asiaan runsaasti huomiota ja parantaneet olosuhteita mm. turvallisuussuunnitelman ja turvatiimien muodossa. Vastauksia voitaneen tulkita myös niin, että turvattomuutta koetaan myös vapaa-ajalla. Keskeisenä kehittämishaasteena Kauniaisissa on oppilashuollon kokonaisuuden kehittäminen. Tällä saralla on tehty viime vuosina paljon poikkihallinnollista yhteistyötä. Syksyllä 2010 aloitettiin mm. niin kutsuttu Kelpo-projekti, joka on varhaiskasvatuksen ja molempien koulutoimien yhteisprojekti. Projekti tähtää tukea tarvitsevien oppilaiden auttamiseen oppimisessa uudistetun perusopetuslain mukaisesti.

Turvallisuuden takaamiseksi tulee opetussuunnitelman yhteydessä laatia suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Kauniaisissa koulut päivittävät aktiivisesti turvallisuussuunnitelmiaan ja pitävät huolta rakennusten pelastussuunnitelmien ajantasaisuudesta. Turvallisuuden parantaminen koulujen näkökulmasta vaatii hyvää yhteistoimintaa eri viranomaisten kanssa, palo- ja turvallisuustarkastusten kehittämistä, koulutuksen ja harjoittelun säännönmukaisuutta, turvallisuussuunnitelman seuranta ja ennakkovarautumista. Kouluilla on turvallisuusryhmät jotka vastaavat turvallisuuden parantamisen suunnittelusta kouluissa. Turvallisuutta kouluissa on parannettu myös turvatekniikan avulla mm. kameroiden ja ovien lukitusjärjestelmien avulla.

Päivähoito vastaa omasta turvallisuussuunnittelustaan. Jokaisella päiväkodilla on oma yksikkökohtainen suunnitelmansa, jossa käydään läpi muun muassa henkilö-, toiminta-, omaisuus-, ja tietoriskit sekä muut mahdolliset riskit. Tarkoituksena on ennaltaehkäistä onnettomuuksia ja ylläpitää turvallisuutta antamalla työvälineitä vaaratilanteiden minimoimiseen, ennakkoimiseen ja hoitoon. Lisäksi päivähoiton kiinteistöjen pelastussuunnitelmat pidetään säännöllisesti ajan tasalla.

Kehittämisehdotukset

- **toimenpiteet lapsi- ja nuorisopoliittisessa ohjelmassa 2011 – 2016**

- Nuorten yhteisöllisyyden vahvistaminen
 - ➔ Selvitetään nuorten keskustakahvilan perustaminen
 - ➔ Vahvistetaan kansalaisten yhteisölliseen palveluun rakentuvaa ilmapiiriä tarjoamalla nuorille konkreettisia mahdollisuuksia palvella yhteisöllisesti integroituna toisen asteen opetukseen
 - ➔ Otetaan lukioiden kurssitarjontaan vapaaehtoistoimintaohjelma, jossa nuoret saavat tutustua vapaaehtoistyön eri muotoihin, sen periaatteisiin ja käytäntöihin

- **toimenpiteet lastensuojelun suunnitelmassa**

- **toimenpiteet ehkäisevän päihdetyön strategiassa 2008-2015**

- Varhaisen vuorovaikutuksen vahvistaminen
- Päihdeongelmaisten perheiden lapsien ja nuorten tunnistaminen
- Vastuullisen vanhemmuuden tukeminen

- **moniammatillisen ”oppilashuollon” edelleen kehittäminen**

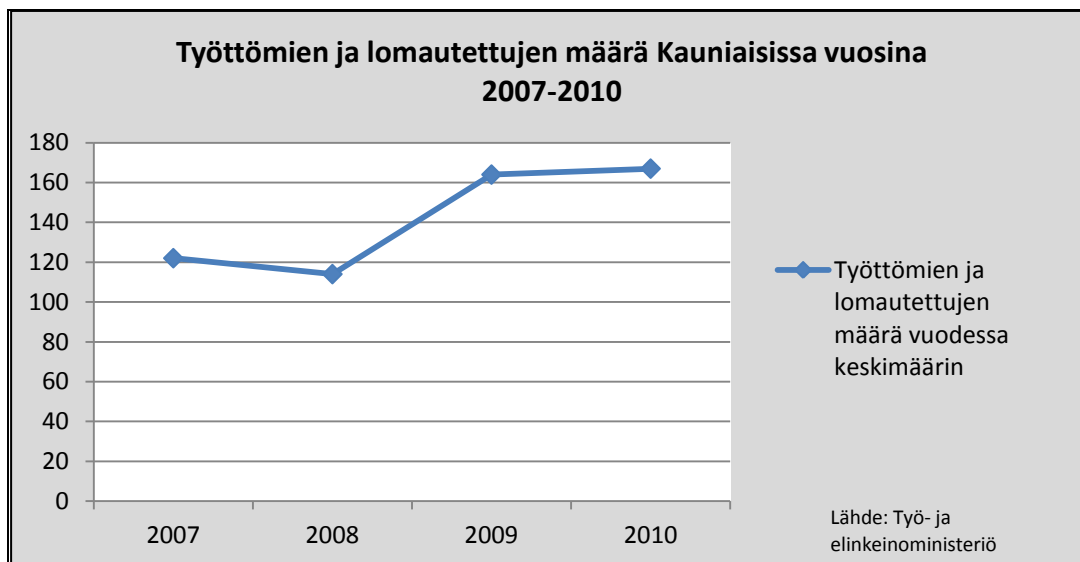
- **toimenpiteet mielenterveytyksen kokonaissuunnitelmassa 2007-15**

- Perheväkivallan tunnistaminen ja ehkäisy
 - Huolen vyöhykkeellä olevien lasten tunnistaminen
 - Yhdeksäluokkalaisten tukimallin käyttäminen jolla pyritään varmistamaan, ettei kukaan jää peruskoulun jälkeen tyhjän päälle
- **KiVa – koulu hankkeen toimenpiteet koulukiusaamisen poistamiseksi**
 - **koulujen ja päiväkotien turvallisuus ja pelastussuunnitelmien pitäminen ajan tasalla ja henkilökunnan perehdyttäminen ja kouluttaminen suunnitelmien mukaisiin toimenpiteisiin**
 - Ylläpidetään säännöllisesti turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien ajanmukaisuutta
 - Toimenpiteitä kriisitilanteiden varalle harjoitellaan säännöllisesti

Aikuisväestö

Kauniaisissa on tehty kyselytutkimuksia, joista saadaan tietoa kauniaislaisten kokemasta hyvinvoinnista. Keväällä 2007 toteutettiin Kansanterveyslaitoksen (nykyisin THL, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos) ja Kauniaisten yhteistyötutkimuksena *Aikuisväestön terveyskysely*. Samana vuonna toteutettiin myös *Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttötutkimus*, joten Kauniaisten tuloksia voidaan verrata koko Suomen tilanteeseen. Pääkaupunkiseudun osaamiskeskus SOCCA teki keväällä 2008 *Pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimuksen*, joka toteutettiin samaan aikaan Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa. Kyselyn teemoja ovat terveys, arjen kokemukset, taloudellinen tilanne, työelämä ja asuminen.

Kauniaisten työllisyystilanne on hyvä. Työttömien suhteellinen määrä 3/2011 oli 3,8 %. Luku on tosin noussut 10/2008 tilanteesta 1,1 %. Yli 50-vuotiaiden osuus työttömistä oli 44 %. Miehiä oli työttömänä suhteellisesti enemmän kuin naisia (61 % / 39 %). (*Talouden 1. osavuosikatsaus 1/2011*).

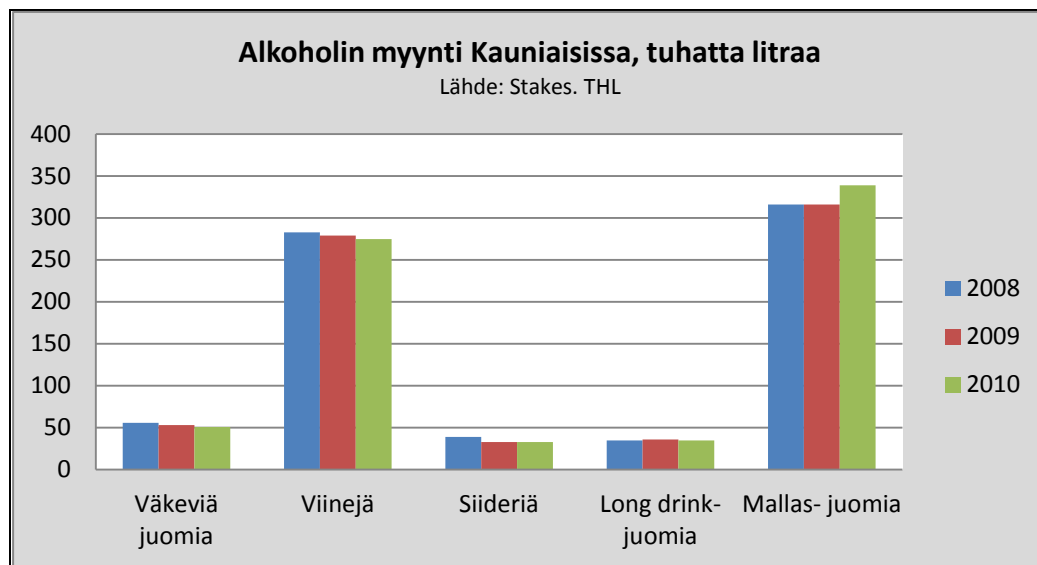

Kuva 6: Työttömien ja lomautettujen keskimääräiset lukumäärät Kauniaisissa vuosina 2007-2010.

Vaikka asunnottomuutta esiintyy huomattavan paljon erityisesti pääkaupunkiseudulla, se on lähinnä suurten kaupunkien ongelma. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tietojen mukaan Kauniaisissa ei ole ollut 2000-luvun puolella enää yhtään asunnottomia, ja sitä aikaisemminkin asunnottomien määrä on ollut erittäin pieni. Sen sijaan Helsinki, Vantaa ja Espoo muodostavat asunnottomuuslukujen kärkikolmikon.

Aikuisväestön terveystutkimuksessa (v. 2008) selvitettiin kauniaislaisten tupakointia, ruokatottumuksia, alkoholinkulutusta, liikunnan harrastamista, ylipainoisuutta, koettua terveyttä, hammasterveyttä, liikennekäyttäytymistä sekä sosiaalista tukea.

Alkoholin käyttö vähintään kerran viikossa on Kauniaisissa yleisempää kuin Uudellamaalla ja koko Suomessa. Alkoholin viikkokulutuksen keskiarvo ei kuitenkaan miehillä juuri poikkea Uudenmaan ja koko Suomen tasosta. Naisilla se on hieman koko Suomen tasoa korkeampi. Kauniaislaisten miesten alkoholin käyttö lisääntyy iän myötä. 50 - 64 -vuotiaat juovat keskimäärin vähän enemmän alkoholia kuin muualla Suomessa. 50 -64 -vuotiaiden naisten alkoholin viikkokulutuksen keskiarvo on muuta Suomea korkeampi. Alkoholia 6 annosta kerralla kerran viikossa tai useammin käyttää neljäsosa miehistä ja joka kymmenes nainen.

Kuva 7: Alkoholin myynti Kauniaisissa vuosina 2008-2010, tuhatta litraa.

Kauniaislaiset harrastavat terveystoimintaa uusimaalaisten ja suomalaisten keskitasoa enemmän. Lähes 60 % kauniaislaisista kertoi harrastavansa vapaa-ajan liikuntaa ainakin puoli tuntia vähintään kolme kertaa viikossa. Ylipainoisten osuus on Kauniaisissa etenkin naisilla selvästi pienempi kuin Uudellamaalla ja koko Suomessa. Kauniaislaisista suurempi osuus kuin uusimaalaisista ja kaikista suomalaisista keskimäärin ilmoitti kokevansa terveytensä hyväksi.

Kehittämisehdotukset

- **toimenpiteet ehkäisevän päihdetyön strategiassa 2008 – 2015**

- päihdehaittojen varhainen tunnistaminen ja ehkäisy (esim. puheeksiotto, audit, mini-interventio, ajokorttiseuranta. Päihdeohjelmien luominen mm. uuden asiakkuuden alkaessa)
- Osallistutaan valtakunnalliseen sekä pääkaupunkiseudun ehkäisevän päihdetyön yhteistyöhön
- nimetään päihdetyön prosessinomistaja. Tejo-työryhmä toimii moniammatillisen päihdetyön ohjausryhmänä
- käydään säännöllisesti läpi alkoholin vähittäismyynti- ja anniskelupaikat yhteistyössä alkoholilupahallinnon, yrittäjien ja poliisin kanssa

- **toimenpiteet mielenterveystyön kokonaissuunnitelmassa 2007 – 2015**

- selviytymisteemojen esiin ottaminen ja työmuotojen luominen esim. työstressin, vanhemmuuden, parisuhteen kriisien ja työttömyyden hallintaan

Ikäihmiset

Kauniainen on myös ikäihmisten asuinympäristönä turvallinen ja viihtyisä. Pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimukseen osallistuneet kauniailaiset vanhimmat ikäluokat ovat selvästi tyytyväisimpiä asuinalueeseensa joka suhteessa. Osa ikääntyvistä on erittäin aktiivista, mutta Kauniiaisissa on myös hyvin yksinäisiä vanhuksia. Alkoholin käyttö, tupakointi ja ylipaino ovat merkittävimmät terveydenhuollon kustannuksia aiheuttavia tekijöitä. (*Kauniaisten ikääntymispoliittinen strategia 2011-2016*)

Valtakunnallisena tavoitteena on, että ikäihmiset voivat asua omissa kodeissaan mahdollisimman pitkään. Kauniiaisissa 75 -vuotta täyttäneistä asuu 92 % omassa kodissa. Turvallisuus on ikääntyneille esteettömyyttä, psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Vanhusten kaltoin kohtelu on yleistynyt ja se on pyrittävä tunnistamaan aikaisempaa paremmin. Hyvinvointia tukevat kotikäynnit, seniorineuvola ja ryhmä- ja muu päivätoiminta tukevat hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuuden tunnetta. Kotona pärjääminen voi edellyttää kodin muutostöitä (tukien ja luiskien rakentaminen, kynnysten poistaminen, valaistuksen parantaminen) sekä erilaisia tukipalveluita (esim. turvapuhelin). Turvallisuutta lisääviä tekijöitä ovat myös mm. hyvä rakennuskanta – kerrostalot, joissa on hissi – selkeät opasteet ja kyltit, palvelulinjat, joka turvaa palvelujen saatavuuden

Vanhuspalvelujen ympärivuorokautista hoitoa antavissa yksiköissä on huomioitu turvallisuusnäkökulmat ja niissä on omat turvallisuussuunnitelmat.

Kehittämisehdotukset

- **toimenpiteet ikääntymispoliittisessa strategiassa**

- kaupunkisuunnittelussa ja liikuntapaikkarakentamisessa varmistetaan esteetön liikuntaympäristö ikääntyvien liikunnan edistämiseksi.
- luodaan uusien suositusten mukainen matalan kynnyksen neuvonta- ja palveluohjausmalli, joka sisältää myös ikääntyvien liikuntaneuvontapalvelun, 2012–2013
- selvitys palvelulinjan ja muiden kuljetusten kehittämistarpeista liittyen lisääntyvään päivätoimintaan.
- tehdään turvallisuuden toimintaohjelma (2012–2013), jossa huomioidaan tapaturmat, vanhuksiin kohdistuvat rikokset ja väkivalta sekä asumiseen ja turvallisuuteen liittyvät asiat.

- **toimenpiteet mielenterveyshäiriöiden kokonaissuunnitelmassa 2007 – 2015**

- yksinäisyyden vähentäminen (esim. sosiaalisen aktiivisuuden tukeminen. Kotihoidossa ”aktiivinen haku”, liikuntaryhmät.)
- jatketaan masennuspotilaiden tunnistamista (Depressiodiagnostiikan tehostaminen, DEPS-masennusseulan systemaattinen käyttö.)

- **toimenpiteet ehkäisevän päihdetyön strategiassa 2008 – 2015**

- katso toimenpiteet edellisestä osiosta *aikuisväestö*
- sosiaalisen verkoston kartoitus

3.2 Liikenneturvallisuuden edistäminen

Alla oleva kuva kertoo liikenneonnettomuuksien määrän kehityksen vuosina 2007 – 2011. Vakavien onnettomuuksien määrä on ollut vähäinen, mutta peltikolareita sattuu edelleen melko usein.

Tehtävä lkm (kaikki)	201 Tieliikenneonnettomuus: peltikolari, suistuminen	202 Tieliikenneonnettomuus: pieni	203 Tieliikenneonnettomuus: keski-suuri (haitta liikenteelle)	204 Tieliikenneonnettomuus: suuri (estää liikenteen jne.)	Yhteensä
2007	35	11	2	0	48
2008	32	8	2	0	42
2009	22	7	0	0	29
2010	32	11	0	0	43
2011	29	4	0	0	33
Yhteensä	150	41	4	0	195

Kuva 8: Tieliikenneonnettomuudet Kauniaisissa hätäkeskuksen tietojärjestelmässä (ELS) vuosina 2007 – 2011 (tilastointiaika joulukuu 2011).

Kauniaisissa on laadittu *Liikenneturvallisuus selvitys 2009 -raportti*. Selvityksen tavoitteena oli tarkentaa liikenteen turvallisuuteen vaikuttavia ongelmakohtia sekä arvioida ongelmiin johtaneita tekijöitä. Raportissa selvennetään, mihin kadunparannustoimiin on ryhdytty sekä mitä muita toimenpiteitä tehdään liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Ajonopeudet kaupungin sisällä ylittävät valitettavan usein rajoitukset. Kuntatekniikka tarkkaili liikenneturvallisuusraporttia varten nopeuksia Bembölenttiellä Kasavuoren koulun lähetyvillä, Asematiellä ja Kasavuorentiellä. Nopeusnäytön tallentamien tietojen perusteella 49 % ohi ajavista ajoneuvoista kulki ylinopeutta. Kaikkiaan mitattiin 518480 ajoneuvoa, joista 251858 ajoi ylinopeutta. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikennetrikomusten lukumäärä on ollut kuitenkin viime vuosina laskeva, kuten oheisesta taulukosta käy ilmi.

Ilmoitettu Kpl	liikenneturvallisuuden vaarantaminen	törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen	LIIKENNERIKKOMUS	LIIKENNEPAKO	Yhteensä
2007	124	3	190	0	317
2008	91	2	191	0	284
2009	80	2	230	0	312
2010	54	7	176	0	237
2011	50	0	67	0	117
Yhteensä	399	14	854	0	1 267

Kuva 9: Liikenneturvallisuuden vaarantaminen; liikennepaot tieliikenteessä ja liikennetrikomukset Kauniaisissa vuosina 2007 – 2011. (Lähde: Poliisin tietojärjestelmä Patja, Tilastointiaika joulukuu 2011.)

Kauniaisten liikennekäyttäytymistä kommentoitiin myös pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimuksessa 2008. Kuntalaisia harmitti mm. ”liikennekulttuuri”, ”nuoret motoristit, joiden puolesta jatkuvasti pelkään” ja ”kiilarit aamu- ja iltapäiväruuhkassa”.

Kauniaisten turvallisuuskyselyn 2011 perusteella kuntalaiset kokevat edelleen liikenteen merkittäväksi arjen turvallisuutta uhkaavaksi tekijäksi, vaikka kaupunki on pyrkinyt parantamaan liikenneturvallisuutta katusuunnittelulla ja toteuttanut hiljattain mm. keskusta-alueen katujen remontoinnin alueella Tunnelitie - Kauniaistentie - Laaksotie, jossa pääpaino on ollut nimenomaisesti liikenneturvallisuuden parantaminen. Liikennemäärät Kauniaisissa ovat edelleen merkittäviä. Julkisen liikenteen houkuttelevuutta olisi pystyttävä parantamaan, jotta liikennemäärät kaupungin kaduilla vähentyisivät. Liikenneturvallisuuteen liittyä olennaisesti myös liikennekulttuuri ja liikennekäyttäytymisen valvonta. Turvallisuuskyselyn perusteella kuntalaiset kaipaavat yhä aktiivisempaa liikennevalvontaa ja tehokkaampaa puuttumista liikennetrikomuksiin.

Lasten ja nuorten koulumatkaliikenne herätti huolta sekä turvallisuuskyselyn vastanneiden kesken että keskusteluissa koulujen kanssa. Monet vanhemmat kuljettavat aamuisin lapsensa kouluun, koska koulumatkaa ei koeta turvalliseksi lapselle. Tästä seuraa, että koulujen pihat sekä lähikadut ruuhkautuvat aamuisin ja koulujen lähelle keskittyy paljon liikennettä. Tämä lisää onnettomuusriskiä selvästi. Toinen kuntalaisia huolestuttanut koulumatkaliikenteeseenkin liittyvä asia on nuorten liikennekäyttäytyminen mopojen, mopoautojen ja moottoripyörien ohjaimissa. Turvallisuuskyselyn palautteen perusteella nuorten liikennekäyttäytymiseen toivotaan puuttuttavan opastuksella sekä huomattavasti aikaisempaa aktiivisemmalla valvonnalla.

Julkiset liikennevälineet (paikallisjuna ja paikallisliikenteen linja-autot) arvioitiin turvallisuuskyselyssä yleisesti ottaen turvallisiksi kulkuneuvoiksi. Ilta- ja yöaikaan häiriökäyttäytyminen etenkin paikallisjunissa koettiin kuitenkin turvallisuutta heikentäväksi tekijäksi. HSL valmistelee parhaillaan omaa turvallisuusstrategiaa vuosille 2012 – 2016. Kauniainen osallistuu muiden HSL:n omistajakuntien kanssa joukkoliikenteen turvallisuuden kohentamiseen. Pääpaino HSL:n strategiassa on väkivallan uhan vähentäminen joukkoliikennevälineissä valvonnan ja vartioinnin avulla sekä pysäkiturvallisuuden parantaminen pysäkkien yleistä infrastruktuuria ja toisaalta pysäkkien hoitoa parantamalla.

Aikuisväestön terveystarkastuksen mukaan Kauniaisissa pyöräilykypärän käyttö on yleisempää kuin muualla Suomessa ja Uudellamaalla. Yli 40 % kauniaislaisista miehistä ja naisista ilmoitti käyttävänsä kypärää pyöräillessään, kun vastaava osuus suomalaisista miehistä on alle 20 % ja naisista alle 30 %. Muita ikäryhmiä huonompi tilanne on 15–29-vuotiailla kauniaislaisilla polkupyörällä liikkuvilla: ikäryhmän miehistä vain reilu neljännes ja naisista viidennes käyttää kypärää pyöräillessään. Vastaava tendenssi on nähtävissä myös koko Suomen tämänikäisillä pyöräilijöillä verrattuna muihin ikäryhmiin.

Lähes kaikki kauniaislaiset miehet raportoivat käyttävänsä auton etupenkillä istuessaan turvavyötä, kun suomalaisista miehistä 92 % ilmoitti tekevänsä näin. Kauniaisten ja koko Suomen naisilla turvavyön kiinnittämättä jättäminen etupenkillä matkustettaessa on hyvin harvinaista. Takapenkillä turvavyötä ilmoittivat käyttävänsä hieman harvemmat kuin etupenkillä niin Kauniaisissa kuin koko Suomessa. Kauniaislaisista miehistä 85 % ja naisista 90 % raportoi käyttävänsä turvavyötä takapenkillä istuessaan, kun suomalaisista miehistä siitä ilmoitti 77 % ja naisista 88 %.

Hieman muita suomalaisia harvemmat kauniaislaiset raportoivat käyttävänsä heijastinta. Yleensä pimeään aikaan liikkussa heijastinta käyttää 28 % kauniaislaisista miehistä ja 45 % kauniaislaisista naista (taulukko 114), kun suomalaisilla miehillä vastaava osuus on 35 % ja naisilla 57 %.

Katuvalaistus lisää liikenneturvallisuutta ja erityisen suuri merkitys sillä on ihmisten kokemalle turvallisuudelle. Kauniaisissa on valaistus kaikilla kaduilla ja pääosalla kevyen liikenteen väyliä. Katuvalaistuksen ohjaus tapahtuu Fortumin toimesta valaistuskeskuksittain, joita on 16.

Kehittämisehdotukset

- Katusuunnittelun ja katuverkoston parantamisen yhteydessä liikenneturvallisuuden kehittäminen on jatkossakin korkein prioriteetti
- Liikenneturvallisusselvityksen 2009 kehittämisehdotukset:
 - Katutilan kehittäminen
 - Ajonopeuksien hillitseminen (ajonopeuksia pyritään hillitsemään katusuunnittelun keinoin)
 - Näkemäraivaukset (Kauniaisten yhdyskuntatoimen kunnossapitoyksikkö pitää risteysalueiden näkemät kunnossa raivaamalla kasvillisuutta ja huolehtimalla talvella lumien kuljetuksesta pois)

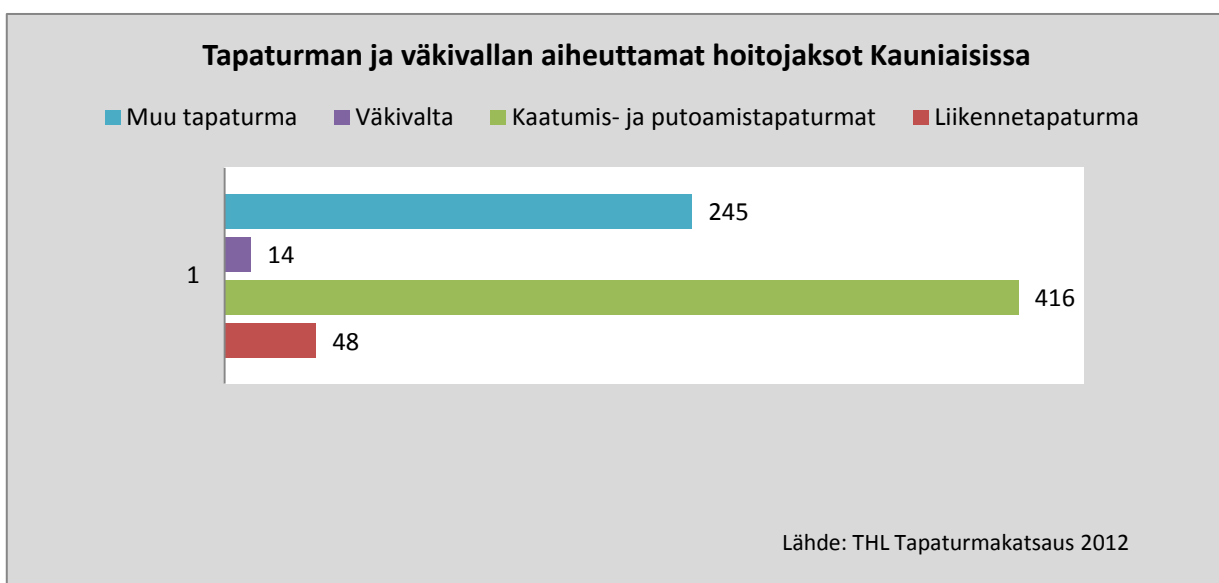
- Mopot pois kevyenliikenteenväyliltä. (Liikenteen ohjauksella, valvonnalla ja valistuksella mopoilijat ohjataan pysymään ajoradalla)
 - Liikenneturvallisuusyhteistyö (liikenneturvallisuusyhteistyötä tehdään sekä poliisin, että pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.)
- Kevyenliikenteen liikenneturvallisuutta parannetaan katusuunnittelulla huomioiden erityisesti lisääntyneen polkupyöräilyn asettamat haasteet
 - Lasten ja nuorten koulumatkojen tekotapaan kiinnitetään huomiota osana koulujen liikkumissuunnitelmaa
 - Rohkaistaan nuoria kevyenliikenteen ja joukkoliikenteen suosimiseen
 - Kaupunki etsii yhdessä poliisin kanssa keinoja liikennevalvonnan parantamiseen
 - Joukkoliikenteen turvallisuuden ja viihtyvyyden lisääminen (joukkoliikenteen turvallisuusstrategia 2012 – 2016, HSL)

3.3 Tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäiseminen

Terveystieteiden ja hyvinvointilaitoksen *Tapaturmakatsaukset 2012*-julkaisun mukaan alueen asukkaiden ikärakenne vaikuttaa tapaturmien ja väkivallan määrään. Eroihin voivat vaikuttaa myös muut tekijät kuten työllisyys, kevyen liikenteen väylästä, alueella toimivien työnantajien työturvallisuudesta huolehtiminen, elämän aikana saatu turvallisuusneuvonta, alkoholin käyttö jne.

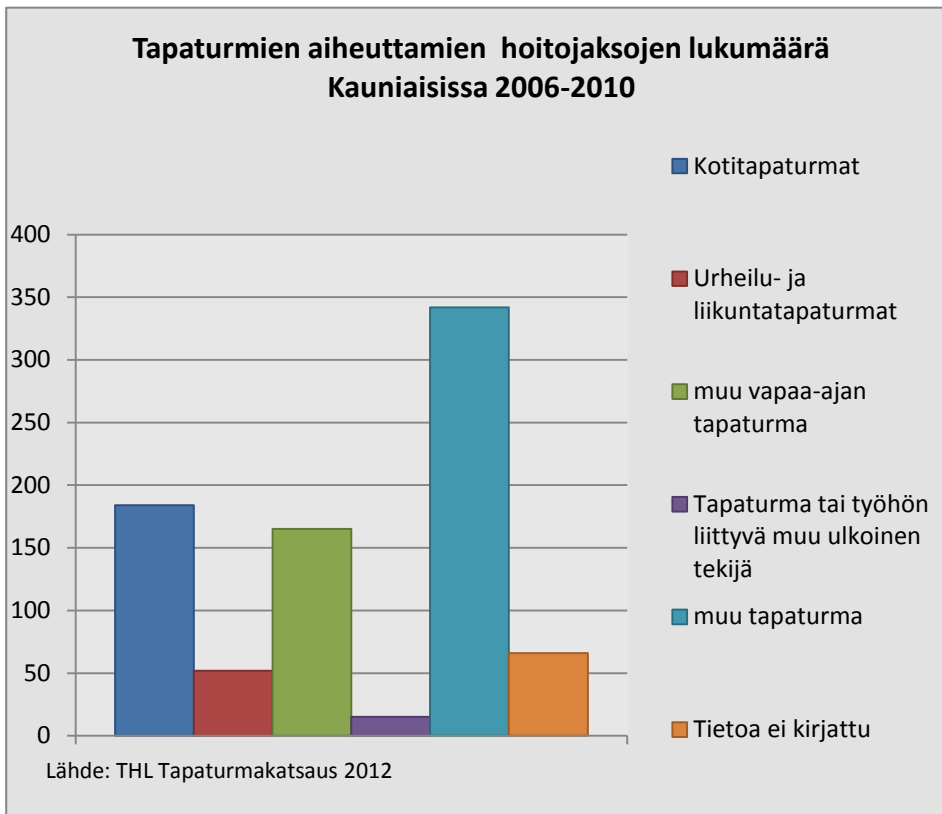
Kauniaisissa yleisimmin tapaturmia on ollut 15-49 -vuotiailla miehillä, joista joka neljäs on kokenut tapaturman. Liikuntatapaturmia on eniten 15-29 -vuotiailla naisilla ja miehillä (14 % ikäluokasta). Kotitapaturmia on yleisimmin 50-64 -vuotiailla naisilla (6 % ikäluokasta). (*Aikuisväestön terveystutkimus 2008*).

Vuosina 2006 – 2010 tapaturman ja väkivallan aiheuttamia hoitajaksoja on ollut Kauniaisissa seuraavasti:

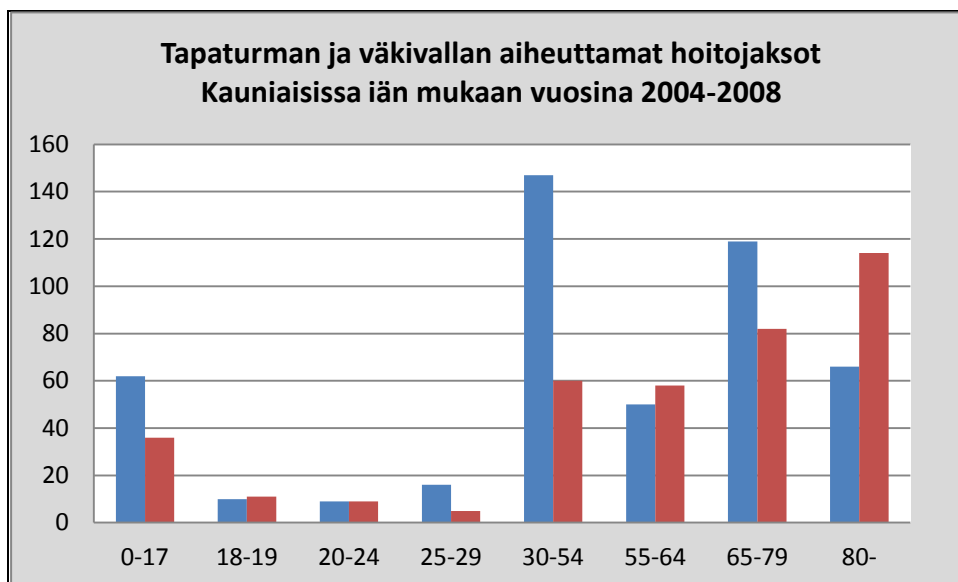
Kuva 10: Tapaturman ja väkivallan aiheuttamat hoitajakset vahinkotyyppin mukaan viiden vuoden aikana, 2006-2010.

Määriteltävissä olevia tapaturmia sattuu eniten vapaa-ajalla sekä kotona, kuten ao. taulukko osoittaa:

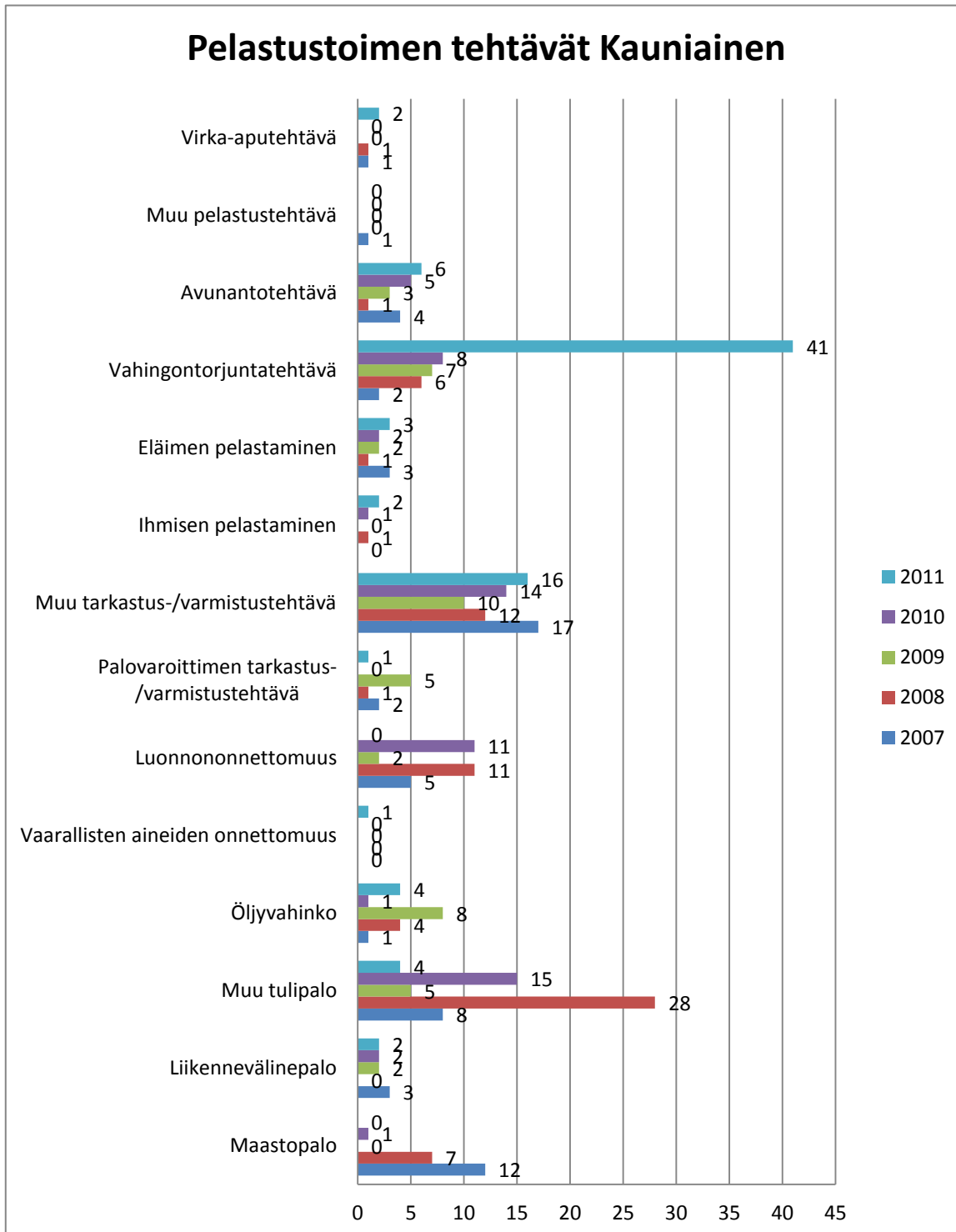
Kuva 11. Tapaturman aiheuttamat hoitajakset tapaturmatyyppin mukaan viiden vuoden aikana, 2006 - 2010.

Kun tarkastellaan tapaturmia ja väkivallan aiheuttamia hoitajaksoja iän ja sukupuolen mukaan, voidaan todeta, että lukumääräisesti eniten hoitajaksoja on 30 – 54 -vuotiailla miehillä. Naisten osalta lukumääräisesti eniten hoitajaksoja on yli 80-vuotiailla.

Kuva 12. Tapaturman ja väkivallan aiheuttamat hoitajakset iän mukaan miehillä ja naisilla, viiden vuoden aikana vuosina 2004-2008.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosta on työllistännyt alla olevan kuvan mukaisesti eniten erilaiset tulipalot, luonnononnettomuudet ja erilaiset tarkastus- ja varmistustehtävät. Henkilövahinkoja on tulipaloissa vuosina 2006 - 2010 ollut yhteensä 1 palokuolema ja 2 lievästi loukkaantunutta.

Kuva 13: Pelastustoimen tehtävät Kauniaisissa vuosina 2007 – 2011. Toimintatilastot 2011, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos.

Kehittämisehdotukset

- Ikäntyvien ihmisten kodinturvallisuuteen kiinnitetään huomiota tarjoamalla turvallisuusmonitorointeja ja neuvontaa kodin turvallisuuden parantamiseksi (mahd. yhteistyössä FBK:n kanssa)

- Katujen kunnossapito pidetään sellaisella tasolla, jolla pyritään ehkäisemään liukastumis- ja kaatumisonnettomuudet.
- Kaupungin kiinteistöjen käyttäjät käyvät onnettomuusriskit läpi aina turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien päivittämisen yhteydessä. Samalla tehdään mahdolliset toimenpidesuunnitelmat onnettomuusriskien pienentämiseksi
- Koulut analysoivat kouluterveyskyselyt ja suunnittelevat toimenpiteet tapaturmien ehkäisemiseksi.

3.4 Rikosten ehkäiseminen

Poliisi teki keväällä 2009 kansallisen turvallisuuskyselyn. Tutkimuksessa tiedusteltiin kansalaisten mielipiteitä ja kokemuksia turvallisuudesta ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä huolestuneisuutta rikoksista ja mahdollisia rikoskokemuksia. Suomalaisten turvallisuudentunne on heikentynyt vuodesta 2006 muutaman prosenttiyksion verran. Yhtenä syynä tähän on, että aiempaa suurempi osa kansalaisista on joutunut väkivallan uhriksi. Vastaajista 7,3 prosenttia ilmoitti joutuneensa väkivallan kohteeksi kolmen vuoden aikana.

Kauniaisissa tapahtuneiden rikosten määrän kehitys vuodesta 2009 vuoteen 2010 on Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen tietojen mukaan ollut seuraava:

- rikoslakirikosten määrä on noussut vuodessa n. 4 %, mutta lukumäärät ovat vähäisiä (453kpl -> 472kpl)
- omaisuusrikokset ovat lisääntyneet vuodessa 25 %, erityisesti ajoneuvoihin kohdistuneet rikokset sekä asunto- ja liikemurrot
- pahoinpitelyrikokset ovat lisääntyneet vuodessa n. 48 %

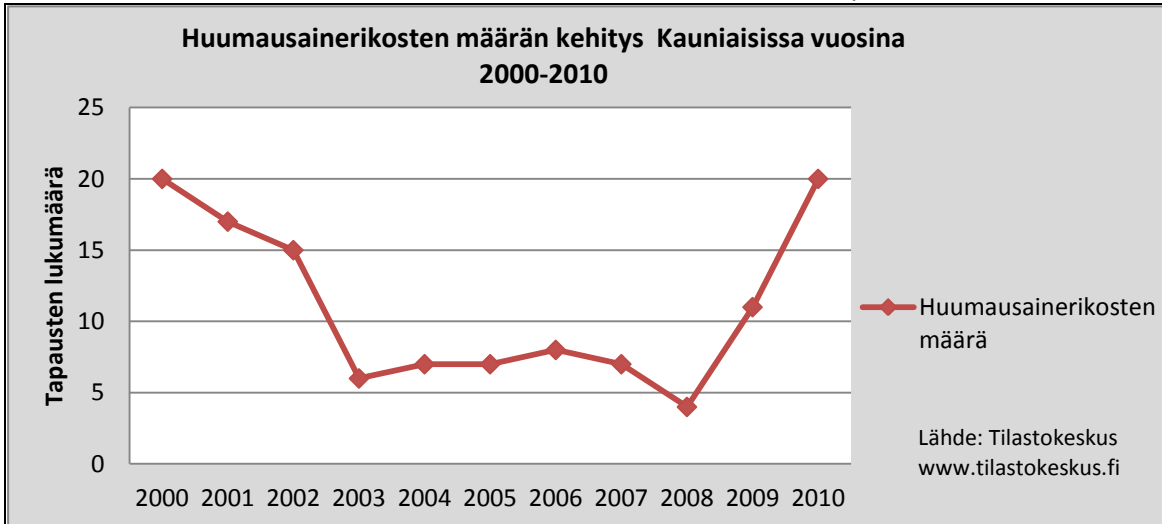
Ulkomaalaisten tekijöiden osuus rikoksissa on noussut erityisesti omaisuusrikoksissa.

Alla olevassa kuvassa on esitetty pahoinpitelyiden ja rattijuopumusten määrien kehitys Kauniaisissa vuosina 2004 – 2010.

Ilmoitettu Kpl	törkeä pahoinpitely, tappeluun osallistuminen	pahoinpitely, lievä pahoinpitely	rattijuopumus, huumaantuneena ajaminen	törkeä rattijuopumus	Yhteensä
2004	0	11	5	8	24
2005	0	12	7	13	32
2006	0	17	11	9	37
2007	1	25	4	14	44
2008	0	9	12	9	30
2009	1	15	7	9	32
2010	0	23	6	4	33
2011	1	18	7	5	31
Yhteensä	3	130	59	71	263

Kuva 14: Pahoinpitelyiden ja rattijuopumusten määrien kehitys Kauniaisissa 2004 – 2011. (Lähde: Poliisin tietojärjestelmä Patja, Tilastointiaika joulukuu 2011.)

Seuraavassa taulukossa on kuvattu huumausainerikosten määrän kehitys vuosina 2000 – 2010.

Kuva 15: Kaikki poliisin tietoon tulleet huumausainerikokset Kauniaisissa vuosina 2000 – 2010.

Vuonna 2010 huumausainerikosten tekijöistä kolme on ollut alaikäisiä. Suurin osa huumausainerikosten tekijöistä on enintään 30-vuotiaita.

Kuva 16: Huumausainerikosten määrä Kauniaisissa epäiltyjen iän (≤ 30) mukaan vuonna 2010.

Lähde: Tilastokeskus.

Kehittämissuhteet

- vuorovaikutusta lähipoliisin ja muiden sidosryhmien kanssa tiivistetään
- jatketaan keskusta-alueen valaistuksen parantamista
- Keskusta-alueen rakentamisen yhteydessä varataan mahdollisuus yleisten alueiden kameravalvontaan ja selvitetään yhdessä poliisin kanssa yleisten alueiden kameravalvonnan mahdollinen käyttöönotto siten, että kaupunki hankki ja ylläpitää valvontalaitteiston ja poliisi vastaa niiden käytämisestä.

3.5 Keskusta-alueen turvallisuuden edistäminen

Turvallisuuskyselyn perusteella keskusta-alue koettiin yleisesti ottaen turvalliseksi. Vastaajista 97 % koki keskusta-alueen päiväsaikaan turvalliseksi tai melko turvalliseksi. Turvattomuutta koettiin lähinnä ilta- ja yöaikaan, mutta myös tällöin yli puolet vastaajista koki keskusta-alueen turvalliseksi. Erityisesti turvattomuuden tunnetta keskusta-alueella kyselyn perusteella aiheutui julkijuopottelusta ja häiriökäyttäytymisestä.

Kesällä 2002 Kauniaisten keskustassa esiintyneiden järjestyshäiriöiden vuoksi paikallinen yrittäjyhdistys Kauniaisten yrittäjät ry sopi vartiointiliikkeen kanssa keskustan liikkeiden ja keskusta-alueen vartioinnista liikkeiden aukioloaikoina. Kaupunki on antanut taloudellista avustusta yrittäjyhdistykselle vuosittain n. 12 000 euroa keskustan vartioinnin järjestämiseksi. Tällä tuella kaupunki on halunnut mahdollistaa keskustan liikkeiden taloudelliset mahdollisuudet järjestää riittävä valvonta tiloissaan ja niiden välittömässä läheisyydessä. Yleisesti järjestyksen valvonnasta julkisilla alueilla vastaa poliisitoimi. Vartioinnista yksityisissä kauppataloissa vastaa lähtökohtaisesti tilojen haltija. Kaupungin rooli yleisen vastuunjaon mukaan rajoittuu puolestaan sen omien kiinteistöjen valvontaan.

Kehittämisehdotukset

- katso kehittämisehdotukset kohdasta *3.4 Rikosten ehkäiseminen*.
- kaupunki osallistuu edelleen keskusta-alueen vartiointikustannuksiin

4. Seuranta ja tiedottaminen

Turvallisuussuunnitelma laaditaan valtuustokaudeksi. Nykyinen valtuustokausi päättyy vuonna 2012. Tämä suunnitelma on osaltaan pohjana uuden valtuustokauden 2013 – 2016 strategian muodostamisessa.

Turvallisuussuunnitelman toimenpide-ehdotukset sisällytetään toimialojen tavoitteisiin ja siten suunnitelman seuranta tapahtuu osana kaupungin suunnittelu- ja seurantaprosessia.

Turvallisuussuunnitelmasta tiedotetaan kuntalaisille mm. paikallislehdessä sekä kaupungin sähköisiä viestintäkanavia hyväksikäyttäen. Turvallisuuskysely tehdään jatkossa joka neljäs vuosi.

LÄNSI-UUDENMAAN POLIISILAITOKSEN JA LÄNSI-UUDENMAAN ALUEEN KUNTIEN YHTEISTYÖN TEHOSTAMINEN

Länsi-Uudenmaan poliisilaitos järjesti Espoon pääpoliisiasemalla 2.5.2011 yhteistyökokouksen, jossa sovittiin poliisilaitoksen ja kuntien yhteistyön tehostamisesta liittyen valvontayhteistyöhön ja viestintään.

Kokouksessa päätettiin, että

1. poliisilaitos kutsuu kokoon asiantuntijaverkoston, jonka tehtävänä on kameravalvontajärjestelmän kehittäminen sekä nuorten päihteiden käytön ja häiriökohteiden valvontayhteistyön tehostaminen;
2. poliisilaitos kutsuu kokoon asiantuntijaverkoston, jonka tehtävänä on viestintäyhteistyön kehittäminen. Verkosto vastaa säännönmukaisesta tiedottamisesta sekä akuuttien viestintätilanteiden vaatimasta yhteistyöstä poliisilaitoksen ja kuntien välillä.

5. Liitteet

Turvallisuussuunnitelman liitteinä ovat seuraavat lausunnot:

- *Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen lausunto Kauniaisten turvallisuussuunnitelmasta*
- *Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen lausunto Kauniaisten turvallisuussuunnitelmasta*
- *Kauniaisten vammaisneuvoston lausunto Kauniaisten turvallisuussuunnitelmasta*
- *Kauniaisten vanhusneuvoston lausunto Kauniaisten turvallisuussuunnitelmasta*
- *Kauniaisten yrittäjät ry:n lausunto Kauniaisten turvallisuussuunnitelmasta*

Liitteissä mainitut toimenpiteet otetaan huomioon turvallisuussuunnitelman toimeenpanossa. Poliisin ja pelastuslaitoksen lausuntojen mukaiset tarkennukset tilastotietoihin on tehty lausuntojen vastaanottamisen jälkeen.

Lähteet

- Hyvinvointikertomus (2009)
- Pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimus (2008)
- Lastensuojelun suunnitelma (KV 26.10.2009 § 66)
- Kouluterveyskysely (2010)
- Koulujen turvallisuuden parantamissuunnitelma (suom. koulultk 28.4.2009)
- Aikuisväestön terveystutkimus (v. 2008)
- Ehkäisevän päihdetyön strategia 2008-15 (KV 26.5.2008, § 35)
- Mielenterveystyön kokonaissuunnitelma 2007-15 (KV 10.12.2007, § 78)
- Ikääntymispoliittinen strategia 2011-2015
- Liikenneturvallisuus selvitys (2009)
- Tapaturmakatsaukset 2012, Terveyden- ja hyvinvointilaitos
- Poliisin rikostilastot (20.11.2011 asti) (Patja)
- Hätäkeskuksen tietojärjestelmän tiedot tehtävistä (21.12.2011 asti) (ELS)
- Toimitilojen pelastussuunnitelmat
- Liikenneturvallisuussuunnitelma
- Ilmanlaadun varautumissuunnitelma
- Rakennusaikainen työmaa-aitaaminen
- Tilapäiset liikennejärjestelyt katujen rakennustöissä
- Keskustan vartiointisopimus
- Koulujen kameravalvonta
- Toimintatilastot 2010, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
- Joukkoliikenteen turvallisuusstrategia 2012 – 2016 (HSL)